

Statusno-pravne oblike podjetniške dejavnosti

Podjetnik mora delo organizirati v obliki podjetja, sploh če je investorjev in zaposlenih več..

Če želite prodajati izdelke, kot so orodja, zavorne ploščice, storitve kot so avtomehanične, frizerske ali doma pridelujete sir, jogurt, marmelada, sokove, seno

je dobro poskrbeti, da bo imela vaša podjetniška dejavnost eno izmed ustreznih statusno-pravnih oblik.

Najbolj pogoste oblike, za enega samega lastnika (tja do 3) za opravljanje pridobitne dejavnosti bo: registracija dejavnosti kot samostojni podjetnik (s. p.) in ustanovitvijo družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.).

Opomba: Kmetje svojih kmetij ne morejo preoblikovati v s. p. ali d. o. o., lahko pa ustanovijo podjetje, ki ni neposredno povezano s kmetijo, in prek tega podjetja skrbijo za distribucijo kmetijskih izdelkov.

Samostojni podjetnik (s.p.) je za mnoge prva oblika opravljanja dejavnosti. Za to obliko se običajno odločite, če ste edina oseba, ki je lastnik in ustanovitelj pravne osebe, in če želite na trgu samostojno opravljati pridobitno dejavnost.

Poznamo tudi tako imenovani popoldanski s. p., ki pa je pogovorni izraz za samostojnega podjetnika, ki si prispevkov za socialna zavarovanja ne plačuje iz naslova opravljanja dejavnosti kot s. p., ampak je zavarovan drugje (zaposlen pri drugem delodajalcu), dejavnost, ki jo opravlja v okviru svojega s. p., pa je njegova dodatna dejavnost. Razlika med »polnim« in »popoldanskim« s. p. je v plačilu prispevkov za socialno varnost, njun pravni status pa je enak in imata enake dolžnosti in pravice.

Pravno formalno obliko **družbe z omejeno odgovornostjo** (d.o.o.) lahko ustanovi ena ali več domačih ali tujih pravnih ali fizičnih oseb, ki delovanje podjetja in medsebojne odnose uredijo z družbeno pogodbo, ki jo je treba tudi notarsko overiti. Če želite ustanoviti d. o. o., boste potrebovali osnovni kapital, ki znaša najmanj 7.500 evrov.

Ustanovite lahko tudi **družbo z neomejeno odgovornostjo**, (d.n.o.) ki pa je v našem prostoru razmeroma redka oblika. Ustanovitelji za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem, za ustanovitev pa ni predpisan osnovni kapital.

Ena od možnosti je tudi **osebno dopolnilno delo**, o katerem govorimo, kadar posameznik osebno sam opravlja gospodinjstva in podobna dela, nabira in prodaja gozdne sadeže in zelišča ali opravlja druga manjša dela, na primer izdeluje izdelke domače obrti, opravlja občasne inštrukcije ipd. Za takšno delo se lahko odloči posameznik, ki je brezposeln, zaposlen ali upokojen, je pa priglašen pri AJPES-u kot oseba, ki opravlja osebno dopolnilno delo in ima za obdobje, v katerem opravlja tako delo, plačano vrednotnico.

Delniška družba (d.d.) je oblika primerna za večja podjetja, delnice so prosto prenosljive, odločajo delničarji na skupščini, sicer pa je podobno d.o.o.

Komanditna družba (k.d.) ima dve vrsti lastnikov komanditiste, ki »komandirajo« in odgovarjajo z vsem svojim premoženjem, ter komplementarje, ki imajo le vložek. Osnovni kapital pa ni omejen. Svoje deleže lahko vplačajo tudi v znanju, blagi, storitvah.

Zakon o gospodarskih družbah navaja več različnih pravnih oblik podjetij: družba z neomejeno odgovornostjo (d.n.o.), tiha družba (t.d.), komanditna družba (k.d.), delniška družba (d.d.), komanditna delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.), gospodarsko interesno združenje in s.p., prav tako omogoča tudi preoblikovanje ter pripojitev in spojitve. Pozna špa še druge ureditve; Zadruga, Zavod, Društvo, Socialno podjetje (so.p.) in Fundacija – ustanova, ki pa so bolj za neprofitne namene.

Na kaj vpliva status podjetja

Kakšno poslovno obliko bo imelo vaše podjetje, ima odločilen vpliv na štiri vidike poslovanja:

kakšna bo vaša odgovornost do poslovnih obveznosti;

na kakšen način boste vodili poslovne dokumente;

kakšen bo način plačevanja davkov in prispevkov ter njihova višina;

na kakšen način si boste izplačevali dobiček.

Katero obliko izbrati za malega podjetnika posameznika

Najbolj primerni sta

S.P.

+ začetni kapital ni potreben

+ podjetnik dela sam, le priglasiti mora na UE, AJPES in banki

+ Prosto razpolaga s sredstvi na računu

Vendar - Jamči za poslovanje z vsem svojim premoženjem, tudi zasebnim

D.O.O.

+ družbenikov je lahko več

+ jamči z ustanovitvenim kapitalom (min 7.500€) in premoženjem podjetja (preostalim kapitalom)

+ podjetje je preprosto ustanoviti, pri notarju podpišete ustanovno pogodbo (sam s seboj, če ni drugih) nato na UE, AJPES, in banki uredite ostalo.

